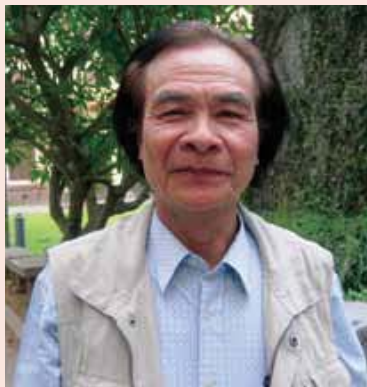

NGƯỜI KHÔNG THÍCH NÓI VỀ TƯƠNG LAI

TỪ NGÀY 2 ĐẾN NGÀY 8/11/2009, TẠI BẢO TÀNG MỸ THUẬT VIỆT NAM ĐÃ DIỄN RA TRIỂN LÃM TRANH CHÂN DUNG “BẢN DIỆN KIM CƯƠNG BẤT HOẠI” CỦA HỌA SĨ ĐÌNH QUANG TỈNH. ĐÂY LÀ MỘT TRIỂN LÃM TRANH ĐỘC ĐÁO VỀ GƯƠNG MẶT CỦA HƠN 70 TRONG SỐ 108 CHÂN DUNG VĂN NGHỆ SĨ CẢ NƯỚC CỦA HỌA SĨ.

Gia đình chấp cánh cảm hứng

Đình Quang Tỉnh là một nghệ sĩ may mắn có được sự hậu thuẫn và tiếp lửa từ gia đình. Dù kinh tế có phần eo hẹp, vợ ông – bà Minh Đức, tạo mọi điều kiện để cho chồng vẽ. Từ việc chi tiền cho chồng đi “nhậu” triển miên với các văn nghệ sĩ đến việc chặt bốp chi tiêu dành kinh phí để mua khung ảnh, toan, màu... Trong cuộc trò chuyện thân tình với chúng tôi, bà chia sẻ: “Biết ông ấy tính nghệ sĩ, tôi không bao giờ than vãn. Vui vẻ để ông ấy đi nhậu tối ngày với bạn bè”. Bà kể có những hôm họa sĩ Ba Tỉnh say sưa vẽ, bà nấu cơm chín nhưng cũng không dám đánh tiếng, cứ chờ khi nào ông ngưng tay mới hỏi, ông đồng ý thì dọn ra, nếu ông chưa muốn ăn thì lại chờ cho đến khi ông nghỉ. Thành ra nói là cơm trưa nhiều khi thành cơm chiều, có những tối chín giờ ông bà mới dùng bữa.

Cô con gái thứ ba và cậu út của vợ chồng họa sĩ Đình Quang Tỉnh

cũng có năng khiếu vẽ và rất thích vẽ. Gia đình hiện còn giữ bức tranh cậu út Anh Tuấn vẽ một chú bé đội mũ nổi khi mới ba tuổi. Hiện nay, Anh Tuấn đang vẽ tranh truyện thiếu nhi, thi thoảng cũng chiêm ngưỡng và góp ý trong những sáng tác của bố mình. Chính Anh Tuấn đã gợi ý và động viên Ba Tỉnh vẽ chân dung của nghệ sĩ Thu An. Khi nhìn vào bức tranh này, ai cũng cảm nhận được vẻ phúc hậu chất phác trong các vai diễn cũng như cuộc đời của diễn viên Thu An.

Họa sĩ Ba Tỉnh là người sống nặng tình nặng nghĩa. Ai gặp ông một lần đều xúc động trước lòng hiếu khách của ông. Vừa rồi, nhà văn Nguyễn Ngọc Tú đã xúc động rơi nước mắt khi được gia đình họa sĩ đón ra tặng bức chân dung, thu xếp nơi ăn chốn ở chu đáo.

Men say khơi nguồn nghệ thuật

Buổi sáng mùa thu mát dịu, trong phòng triển lãm tranh chân dung các nghệ sĩ. Chúng tôi được họa

sĩ Ba Tỉnh thuyết minh và kể cho nghe từng kỷ niệm với mỗi bức tranh trưng bày tại đây. Ông chia sẻ: “Tôi chỉ vẽ khi đã có men say, đơn giản là lúc đó mới đủ can đảm nhìn sâu vào mắt các nghệ sĩ để vẽ. Hơn nữa, khi có men say ấy là lúc con người ta thật nhất, lấp lánh những ánh hào hoa như kim cương mà ngày thường bị che lấp. Ví như bức chân dung của giáo sư Trần Văn Khê là tôi vẽ lúc nửa đêm tỉnh dậy khi trong người còn ngây ngất men nồng...”!

Hầu hết các bức tranh được thể hiện bằng chất liệu sơn dầu với nhiều phong cách khác nhau. Ví như chân dung GS. Trần Văn Khê thì đậm vẻ hài hước; Chân dung GS Văn Như Cương lại cổ điển theo phong cách hội họa Nga; Chân dung Phạm Tiến Duật, Đoàn Tử Huyền hơi ma quái; Chân dung Thành Chương, GS. Trần Quốc Vượng thì lại rất hiện đại... Có thể nói, hơn bảy mươi chân dung văn nghệ sĩ trong triển lãm này “mỗi người một vẻ mười phân vẹn mười”, những nét thần thái, đặc sắc và tính

cách của từng nhân vật đều bộc lộ rõ qua từng nét vẽ, từng gam màu.

Trong phòng tranh, chúng tôi đặc biệt ấn tượng với cách bày trí hai bàn thờ nhỏ dưới bức chân dung của hai cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn và Văn Cao. Trên bàn thờ bày một bông hoa, một chai rượu quê nút lá chuối, mỗi khách tham quan phòng tranh đều có thể tri ân với các bậc tiền bối qua chén rượu quê. Rượu trở thành cái cớ, thành chất xúc tác của tình bạn giữa họa sĩ và các văn nghệ sĩ khác. Nhà thơ Nguyễn Duy khi đến tham dự cuộc triển lãm đã để tặng hai câu thơ chơi chữ tài tình: Trăm năm một cuộc chơi này/ Phải là Ba Tỉn bảy say mới thành. Nhà PBVH Phạm Xuân Nguyên cũng tặng thơ đặc tả trạng thái sáng tác của Đinh Quang Tỉn: Kim cương bất hoại Đinh Quang/ Tỉn say giữa cõi nhân gian sắc màu. Rõ ràng, phong cách vẽ tài tử và độc đáo của Ba Tỉn đã giúp ông lột tả được nét thần thái của mỗi nhân vật.

Đinh Quang Tỉn không thích nói đến tương lai. Nhưng khi đã nâng chén uống nhiệt tình thì ông cũng bộc lộ khao khát sẽ vẽ chân dung của những người phụ nữ đẹp, chân dung của những người đàn ông đẹp và nổi tiếng, chân dung của những danh nhân quá khứ bên cạnh những nghệ sĩ tài hoa đương đại... Hội Văn hóa Pháp đã mời ông mang tranh sang bên đó mở triển lãm vào cuối năm nay. Hội Văn hóa Hàn Quốc cũng mời ông năm tới tham gia triển lãm cùng các họa sĩ trẻ Hàn quốc nhân kỷ niệm 1.000 năm Thăng Long – Hà Nội. Bên cạnh đó, ông cũng còn một tiểu thuyết sắp hoàn thành. Ở tuổi 65 nhưng sức sáng tạo của nghệ sĩ Đinh Quang Tỉn hãy còn mạnh mẽ lắm. Chúc ông ngày càng sáng tạo nhiều tác phẩm nghệ thuật có giá trị cho cuộc sống.

Tiến Cường